

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 109. Quid faciendum sit in dubio, an sis jejunos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

Q. 109. Quid faciendum sit in dubio, an sis jejunus. R.

§. 1. Si probabiliter judices te jejunum, potes communicare, uti sequitur ex dictis l. 1. a n. 168., & signanter hinc notat *Aversa* q. 11. f. 8. §. Nonò. Si autem merè negativè dubites, *Verjuss* citans alios t. 8. a. 3. absolutè negat te posse communicare, quia in dubiis pars tutior est eligenda; & quando dicitur, quod in dubio melior sit conditio possidentis, id habet locum tantum in materia justitiæ: sed cum sententiam illam rejecerim libro 1. n. 501., aliter est distinguendum.

§. 2. Si scias te post medium noctis fuisse jejunum, & dubites, an postea aliquid degluteris, *Sanch. Fegund. Rodriq. Villal. Lugo Bonac. Castrop. Oviedo, Schildere* t. 6. c. 4. §. 1. dicunt tibi non esse licitum communicare, & *Salas* dicit oppositum esse contra mentem omnium: Rationem dant, quia jejunium prærequiritur velut conditio ad participandum illud Dei beneficiū, ergo qui vult illius esse compos, debet probare se habere conditionem illam; sicuti in foro externo, qui vult frui Beneficio, quod conceditur nobili, debet probare se esse nobilem. Nihilominus *Card. Lugo Laym. Caram. Pasq. Bardi, Dicast. Carden. Boss. Rayn. in heteroel. spirit. Tom. 16. f. 1. p. 3. n. 25. Dia. p. 3. t. 4. R. 19. Bern. d. 43. n. 11.* probabilius dicunt licitè communicare, quia quivis habet jus certum communicandi, nisi sciat se prohiberi; deinde certus est, se fuisse jejunum, v. g. horā ante primam noctis, neque hinc tenetur positivè probare se esse idoneum, sed satis est, quod sciat se fuisse idoneum, & non sciat se non esse ampliùs, cum enim est in possessione sui juris & libertatis, ergo
non

non debet deijci de illo jure & possessione per incertum impedimentum, præsertim cum fractio jejunii, quæ est res facti, præsumi non debeat in dubio sed probari, sicuti si scias te heri non fuisse irregularem, & dubites, an hodie sis factus, supponere poteris te non esse, & suscipere Ordines, quia antecederet eras, & manes in possessione libertatis ad Ordines suscipiendos, nisi dubitares de homicidio, jus enim tum specialiter prohibet susceptionem Ordinis.

577. §. 3. Si scias te aliquid cibi vel potus degluti-
visses, sed nescias an ante vel post duodecimam
noctis, J. Sanch. d. 42. Dicast. d. 9. à n. 284. Gob.
t. 4. n. 280. Bosco f. 11. concl. 6. adhuc putant te
posse communicare, idemque defendunt velut
probabile Med. Laym. Rhod. Tamb. Burgha. Cent.
3. cas. 96. Carden. in 1. Crisi D. 16 n. 87. Dian R.
29. Bardi disc. 6. c. 11. p. 3. §. 1. & 2. quia adhuc
videtur possidere jus communicandi, usque dum
probetur supervenisse impedimentum, sicuti e-
nim ille, qui dubitat, an sit irregularis, non te-
netur probare se non esse, ita etiam voleas com-
municare, non tenetur probare se esse jejunum,
sed satis est, si illi non constet non esse jejunum,
qui autem vult illum repellere, illi incumbit
probare, quod jejunus non sit. Alii tamen cum
Th. Sanch. Bossio, Lugo, Bernal supra, Tamb. de
Comm. c. 2. n. 29. dicunt talem non posse com-
municare, quia cum sciat se comedisse, possessio
non videtur esse pro libertate, sed pro præcepto
prohibente; quod Lugo confirmat à pari, nam
qui scit se vovisse, & dubitat, an ante vel post
septennium, tenetur voto, & onus probandi, quod
fuerit ante septennium, incumbit voventi, ergo
etiam,

etiam, qui certus est se comedisse, sed nescit, an ante vel post mediam noctem, ei incumbet onus probandi non fuisse post. Hæc ratio est probabilis; & quod votum attinet, videri possunt dicta lib. 3. p. 1. n. 387. *Bardi* autem dicit esse disparitatem, quod pro voto sit possessio, quia obligatio est certa, quæ fundatur in natura voti facti cum usu rationis, uti supponitur, sive adfit septennium sive non; exceptio autem septennii, ante quod non supponitur esse usus rationis, est dubia, ideoque à vovente probanda est. E contra in nostro casu, possessio non est pro præcepto prohibente, nam prohibitio tantum obligat suppositâ comestione, non qualicunque, sed pro tali differentia temporis exercitâ; ergo si non probetur facta tali tempore, possessio non est pro præcepto prohibente. Hæc responsio est probabilis, nihilominus sententia opposita videtur probabilior.

§. 4. Si quis noctu expergefactus bibat, non 578.
potens scire, quæ sit hora, ideoque maneat omnino dubius, an post an ante mediam noctem biberit, *Bardi & Tamb.* in Dec. l. 1. c. 3. §. 7. rectè docent contra *Gob.* non posse communicare, quia talis prudenter examinare non potest, an fuerit ante vel post mediam noctem, cum nequeat iudicare de horis in somno transactis, ergo nec est potens ad determinandum se prudenter pro sua libertate, hæc enim determinatio fieri debet post prudens examen, quale tunc tantum institui potest, quando respectu vigilæ oritur dubium.

Quæ hic dicta sunt de volente communicare, valent de Sacerdote volente celebrare Missam.